

Klinik ve Radyolojik Deęerlendirme 3

Prof.Dr. Kıvanç Kamburoęlu
Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakóltesi
Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi
Ana Bilim Dalı

3. AŞAMA: İnternal yapı

- Lezyonun internal radyografik görüntüsü 3 temel kategoride incelenebilir
  - Tamamen radyolusent
  - Tamamen radyoopak
  - Karışık radyolusent ve radyoopak

İnternal yapının görüntüsü

Radyolusent interior Kistler

Radyoopak interior Osteomalar

Karışık densite ise radyolusent yapı ile birlikte kalsifiye yapılardan oluşur

Periapikal semental displazi, fibröz displazi, Florid osseoz displazi

Kalsifiye yapıların incelenmesinde ipuçları

Kemiğin tanımlanmasında → Trabekül varlığı

Radyoopasitenin derecesi

Hava, yağ ve gaz

Sıvı

Yumuşak doku

Kemik iliği

Trabeküler kemik

Kortikal kemik ve dentin

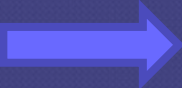
Mine

Metal

Karışık lezyonlarda internal yapı

Anormal kemikte trabeküllerde değişim
Sayı - uzunluk - genişlik - oryantasyon

Fibröz displazi sayısı artar,
boyu kısalır
oryantasyonu değişir
Buzlu cam görüntüsü

Condensing osteitis İnflamasyona karşı yeni
kemik oluşumu
kalın trabekül
alan daha radyoopak

Lezyon içerisinde septa

Rezidüel kemik dokusunu ifade eder

Septa lezyonun internal yapısını en az 2 kompartmana bölerse

MULTİLOKÜLER

Septanın uzunluđu, geniřliđi, oryantasyonu

Ameloblastoma

KOT

SD hücreli granüloma

Sabun köpüđü

Odontojenik miksoma

İntraosseoz hemanjiyom

Bal peteđi

Distrofik kalsifikasyonlar

Hasarlı yumuşak dokuda görülürler

Sıklıkla kalsifiye lenf nodlarında

Dens, karnibahar benzeri lezyon

Sementum

Homojen, dens, amorf yapılı

Yuvarlak veya oval şekilli

Diş

Mine, dentin, ve pulpa odası organizedir

İnternal densite diş yapısıyla aynı ve çevre kemikten daha fazladır

4. AŞAMA: Lezyonun çevre dokuya etkisi- Lezyonun karakteri

- Dişler, lamina dura, periodontal membran aralığı
- İnferior alveolar kanal ve mental foramen
- Maksiller sinüs
- Çevre kemik densitesi ve trabeküler yapı
- Dış kortikal kemik ve periosteal reaksiyon

Dişler, Lamina Dura, Periodontal membran

Dişlerin yer deęiřtirmesi

Yavaş gelişen ve yer kaplayan lezyonlar (dişleri ve çevre yapıyı iterek kendine yer açan lezyonlar)

Periodontal aralığın genişlemesi

Genişleme uniform mu yoksa düzensiz mi ?

Lamina dura devamlılığı var mı yok mu ?

Ortodontik tedavi LD normal
PA genişler

Malign lezyonlar Hızlı gelişir
PA irregüler genişleme
LD harabiyeti

Rezorpsiyon

- Daha çok kronik veya yavaş gelişen lezyonlarda görülür
- Kronik enfeksiyonlar ve benign tümörler
- Malign tümörler nadiren rezorpsiyon yapar

Çevre kemik densitesi ve trabeküler yapı

Lezyon periferinde kortike veya sklerotik reaktif kemik varlığı

Yavaş, benign büyüme
Çevre kemikte osteoblastik aktivite artışı

Inferior alveolar kanal ve mental foramen

IAK'ın süperiora yer deęiřtirmesi
(Fibröz displazide görülür)

IAK'nin kortikal sınırı bozulmadan genişlemesi
(vasküler ve nöral kaynaklı benign lezyon)

Kortikal destrüksiyonla beraber irregüler kanal genişlemesi (Malign neoplazm)

Dış kortikal kemik ve periostal reaksiyon

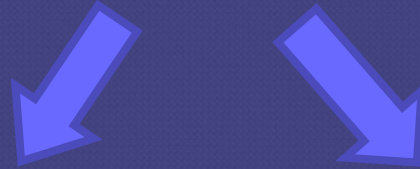
Yavaş gelişen lezyonlar dış periostun yeni kemik yapımına olanak sağlarlar (Dış kortikal tabaka sağlam kalır)

Hızlı gelişen lezyonlarda korteks harabiyeti

Bazen periostal reaksiyon sonucu "soğan kabuğu" görüntüsü meydana gelebilir (osteomyelit, lösemi, histiositozis)

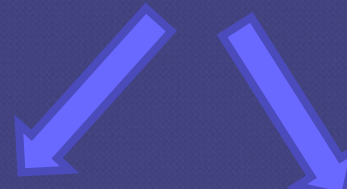
5. AŞAMA: Radyografik yorum formüle edilir

Radyografik analiz

Normal varyasyon
(Normal radyografik
patoloji anatomi bilgisi)

Anormal durum
(Tecrübe ve bilgi)

Kazanılmış

Gelişimsel

Eğer kazanılmış bir lezyon ise

Anamnez, klinik belirti ve bulgular ile olası tanı

KİST

BENİGN NEOPLAZİ

MALİGN NEOPLAZİ

ENFLAMATUVAR LEZYON

KEMİK DİSPLAZİSİ

VASKÜLER ANOMALİ

METABOLİK HASTALIK

TRAVMA

Görüntü analizi sonrası

Daha ileri görüntüleme

Tedavi

Biyopsi

Takip

Malignite şüphesi

- Daha ileri görüntüleme ile diagnostik görüntüleme tamamlanır
- Lezyonun evresi tanımlanır
- Biyopsi bölgesi belirlenir
- Konsültasyon ile biyopsi ve tedavi

Radyografik Analizi Etkileyen Faktörler

Geniş Hastalık Sınıflandırması

